

NGƯỜI CAO NIÊN THẠO CÔNG NGHỆ

GIỚI THIỆU VỀ MÁY TÍNH BẢNG

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN NGẮN GỌN

Với vẻ ngoài (và hoạt động) rất giống chiếc điện thoại thông minh cỡ lớn, máy tính bảng là cách tuyệt vời để truy cập internet, chơi game, xem phim, xem hình và giao tiếp (liên lạc).

MÁY TÍNH BẢNG LÀ GÌ?

Máy tính bảng là thiết bị giống như chiếc điện thoại thông minh cỡ lớn với màn hình lớn và có thể chạy các phần mềm ứng dụng. Máy tính bảng cũng giống như máy vi tính, nhưng thay vì điều khiển bằng chuột vi tính và bàn phím, quý vị điều khiển bằng cách chạm ngón tay vào các phần trên màn hình.

Hiện nay có hai loại máy tính bảng chính - máy tính bảng Apple iPad và máy tính bảng Android™. Điểm khác biệt chính giữa hai loại máy tính bảng này là ở phần được gọi là hệ điều hành, hoặc OS (Hệ Điều hành). Hệ điều hành là phần mềm căn bản giữ chức năng điều khiển máy tính bảng.

Máy tính bảng thông thường sử dụng hệ điều hành iOS (đối với loại máy tính bảng Apple iPad) hoặc hệ điều hành Android (đối với máy tính bảng của hầu hết nhà sản xuất khác). Hệ điều hành iOS và Android rất giống nhau về cách quý vị sử dụng chúng.

Một số ít máy tính bảng cũng chạy hệ điều hành Microsoft® Windows®.

MÀN HÌNH CẢM ỨNG VÀ ĐIỀU KHIỂN BẰNG CỬ CHỈ

Người sử dụng máy tính bảng điều khiển bằng cách chạm ngón tay vào màn hình. Việc chạm ngón tay có tác dụng giống như khi quý vị bấm chuột vi tính trên máy vi tính của mình. Khi quý vị cần phải đánh máy một cái gì đó, một bàn phím sẽ xuất hiện trên màn hình và quý vị có thể gõ vào phím trên đó để đánh máy.

Ngoài ra còn có những động tác "ngôn ngữ" đặc biệt để giúp quý vị điều khiển máy tính bảng theo những cách thức mới. Hiện có sáu động tác quý vị cần biết:

Gõ (Tap)

Động tác này chỉ đơn giản là chạm nhanh vào màn hình, và quý vị sử dụng động tác này để khởi động phần mềm ứng dụng (app), chọn các thứ, dò theo các đường dẫn trên mạng, vân vân.

Gõ và giữ nguyên (và rê)

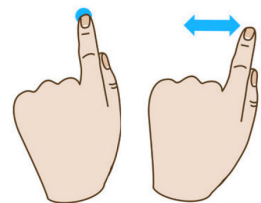
Chạm vào một chỗ trên màn hình, và giữ nguyên ngón tay của quý vị tiếp xúc với màn hình. Tác dụng của động tác này sẽ khác nhau tùy phần mềm ứng dụng. Thông thường, động tác này tương đương với khi quý vị bấm nút phải của chuột vi tính của máy vi tính, khiến cho mục lục gồm các thứ hiện ra.

Quệt (Swipe)

Đây là động tác quệt ngang thật nhanh trên màn hình. Quý vị có thể quệt theo bất cứ chiều nào theo ý quý vị. Phần lớn quý vị sử dụng động tác này khi lật trang (cuốn sách) hoặc hình ảnh (của mục chiếu hình ảnh - slideshow).

Gõ (Tap)

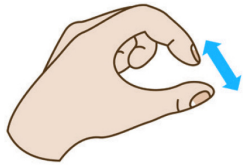
Gõ và giữ nguyên (và rê)

Quệt (Swipe)

GIỚI THIỆU VỀ MÁY TÍNH BẢNG

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN NGẮN GỌN

Véo-thu-phóng (Pinch-to-zoom)

Gõ nhanh hai lần (Double tap)

Kéo xuống (Scroll)

Chạm vào một chỗ trên màn hình nơi không có nút hoặc đường dẫn (link) và giữ nguyên ngón tay tiếp xúc với màn hình, di chuyển ngón tay lên, xuống, sang trái hoặc phải. Quý vị chủ yếu sử dụng động tác này để điều chỉnh các trang quá lớn không thể hiện ra trọn vẹn trên màn hình.

Véo-thu-phóng (Pinch-to-zoom)

Đặt hai ngón tay (thường là ngón cái và ngón trỏ) xung quanh một chỗ trên màn hình quý vị muốn phóng lớn. Sau đó quý vị di chuyển hai ngón tay bung ra để phóng lớn (phóng to phần đó trên màn hình), hoặc khép hai ngón tay lại để thu nhỏ. Quý vị sử dụng động tác này để phóng lớn một phần trang mạng nào nhìn không rõ và để phóng lớn cũng như thu nhỏ hình ảnh khi sử dụng chương trình vẽ tính hình ảnh.

Gõ nhanh hai lần (Double tap)

Động tác này chỉ đơn giản là quý vị gõ nhanh lên màn hình hai lần liên tiếp. Động tác này thường được sử dụng tương tự như động tác véo-thu-phóng (pinch-to-zoom).

KẾT NỐI VỚI MẠNG INTERNET

Tất cả máy tính bảng đều có thể sử dụng mạng không dây gia đình để truy cập dịch vụ internet băng rộng của quý vị. Một số loại máy tính bảng cũng có thể sử dụng tài khoản điện thoại di động không dây 3G hoặc 4G.

Mạng không dây gia đình

Muốn kết nối máy tính bảng với dịch vụ internet trong nhà bằng công nghệ Wi-Fi, quý vị cần phải biết tên và mật khẩu của mạng không dây của mình.

Một khi đã có những chi tiết này, quý vị chỉ cần phải kết nối máy tính bảng của mình với nó.

Biểu tượng Cài đặt iPad

Kết nối Apple iPad

1. Chạm vào biểu tượng Settings (Cài đặt). Bảng điều khiển Cài đặt sẽ xuất hiện.
2. Gõ vào **Wi-Fi** ở bên trái.
3. Hãy chắc chắn **Wi-Fi** được bật sang vị trí **On** (nếu nó đang ở vị trí Off, gõ vào công tắc (switch)).
4. Ở phía bên phải, dưới **Choose a Network (Chọn Mạng)**, gõ vào tên của mạng không dây của quý vị.
5. Máy tính bảng sẽ yêu cầu quý vị nhập mật khẩu. Bàn phím sẽ hiện ra trên màn hình. Quý vị sử dụng bàn phím này để đánh máy mật khẩu của mạng vào và bấm **Enter**.
6. Nếu mật khẩu là đúng, quý vị kết nối được với mạng không dây của mình.

7. Quý vị có thể bấm vào nút **Home (Trang Chính)** trên iPad (đây là nút quý vị có thể bấm được nằm ở dưới đáy iPad, ngay bên dưới màn hình) để quay trở lại Trang Chính (Home page).

Kết nối máy tính bảng Android

Cách thức này sẽ khác chút ít giữa các thiết bị, tùy theo hệ điều hành Android đang sử dụng là phiên bản nào và tùy những đặc điểm riêng của nhà sản xuất.

1. Trên Trang Chính (Home page), bấm vào biểu tượng **Settings (Cài đặt)**.
2. Dưới **Wireless Networks (Mạng Không Dây)** ở bên trái, gõ vào **Wi-Fi**.
3. Hãy chắc chắn Wi-Fi được bật sang vị trí **On** (nếu nó đang ở vị trí Off, gõ vào công tắc (switch) On).
4. Gõ vào tên của mạng không dây của quý vị trong danh sách mạng không dây ở bên phải.
5. Máy tính bảng sẽ yêu cầu quý vị nhập mật khẩu.
6. Bàn phím sẽ hiện ra trên màn hình. Quý vị sử dụng bàn phím này để đánh máy mật khẩu của mạng vào và bấm **Enter**.
7. Nếu mật khẩu là đúng, quý vị kết nối được với mạng không dây của mình; một dòng chữ nhỏ sẽ hiện ra dưới tên của mạng cho biết đã kết nối thành công.
8. Bấm nút **Home (Trang Chính)** hoặc **Back (Lui)** để quay lại màn hình Home. Đối với hầu hết máy tính bảng Android, đây không phải là nút quý vị có thể bấm được mà là một chỗ trên màn hình với các biểu tượng tương tự như những hình dưới đây.

Biểu tượng (Settings) Cài đặt Android

Back (Lui)

Trang Chính (Home)

Kết nối với Dịch vụ 3G/4G

Một số máy tính bảng còn có thể kết nối với dịch vụ băng rộng di động 3G/4G. Trong trường hợp này, chúng hoạt động giống như chiếc điện thoại thông minh - quý vị cần lắp thẻ SIM vào khe cắm SIM của máy tính bảng. Cẩm nang sử dụng của máy tính bảng sẽ cho quý vị biết khe cắm này nằm ở vị trí nào.

Máy tính bảng với chức năng 3G/4G sẽ sử dụng mạng Wi-Fi của quý vị khi quý vị đang ở nhà, và sẽ chuyển sang Internet di động khi không còn trong phạm vi của mạng gia đình của quý vị.

GIỮ AN TOÀN TRÊN MẠNG INTERNET

Đối với bất kỳ người sử dụng nào chưa từng sử dụng thư điện tử (email) và internet, biết cách để giữ an toàn trên mạng Internet là bài học then chốt, và vấn đề này cũng không khác khi sử dụng máy tính bảng so với khi sử dụng máy vi tính. Một số điều quan trọng quý vị cần nhớ là:

- Đừng mở tệp tin (file) gửi kèm thư điện tử (email) trừ khi quý vị biết là an toàn, kể cả những tệp tin đính kèm email từ những người quý vị biết.
- Đừng cho người lạ biết thông tin cá nhân của quý vị (kể cả địa chỉ, số điện thoại hoặc ngay cả tên quý vị), hoặc ghi trong email hoặc trên các trang mạng.
- Đừng cài đặt các chương trình điện toán quý vị tải về máy từ nguồn không đáng tin cậy. Thế nhưng các chương trình điện toán của Google Play™ và Apple App Store thì không sao!
- Nếu người lạ gửi email cho quý vị và đề nghị cho quý vị tiền (hoặc yêu cầu quý vị gửi tiền), có lẽ đây là kẻ lừa bịp.
- Người nào cũng có thể nói dối họ là ai trong thư điện tử (email). Thư điện tử có thể nói là do ngân hàng của quý vị gửi đến, nhưng thực sự nó có thể là từ một người nào đó đang tìm cách cướp tiền quý vị. Nếu lo lắng, quý vị hãy gọi điện thoại thẳng cho ngân hàng.
- Hãy rất cẩn thận về những người quý vị cho biết chi tiết thẻ tín dụng của quý vị.
- Luôn luôn nên thận trọng thì tốt hơn!

SỬ DỤNG TRÌNH DUYỆT MẠNG INTERNET

Máy tính bảng của quý vị có trình duyệt mạng Internet, rất giống như trình duyệt mạng Internet trên máy vi tính của quý vị. Quý vị có thể sử dụng nó để duyệt các trang mạng tương tự như quý vị sử dụng trên máy vi tính của mình.

1. Gõ vào biểu tượng **Browser (Trình duyệt)** trên máy tính bảng của quý vị.

Biểu tượng trình duyệt iPad

Biểu tượng trình duyệt Android chung

Biểu tượng trình duyệt Chrome

2. Muốn mở một trang mạng, gõ vào thanh **Address (Địa chỉ)** nằm gần phần đầu màn hình.
3. Bàn phím sẽ hiện ra trên màn hình để quý vị có thể đánh máy địa chỉ trang mạng quý vị muốn truy cập. (Bàn phím sẽ tự động hiện ra trong bất kỳ tình huống nào quý vị cần đánh máy.)
4. Quý vị cũng có thể tìm kiếm. Chỉ cần đánh máy từ ngữ để quý vị tìm kiếm vào thanh **Address (Địa chỉ)** - trình duyệt sẽ biết rằng nó không phải là địa chỉ trang mạng và sẽ thực hiện cuộc tìm kiếm bằng Google.

Bây giờ máy tính bảng sẽ hiện ra trang mạng. Quý vị có nhớ các động tác của mình không?

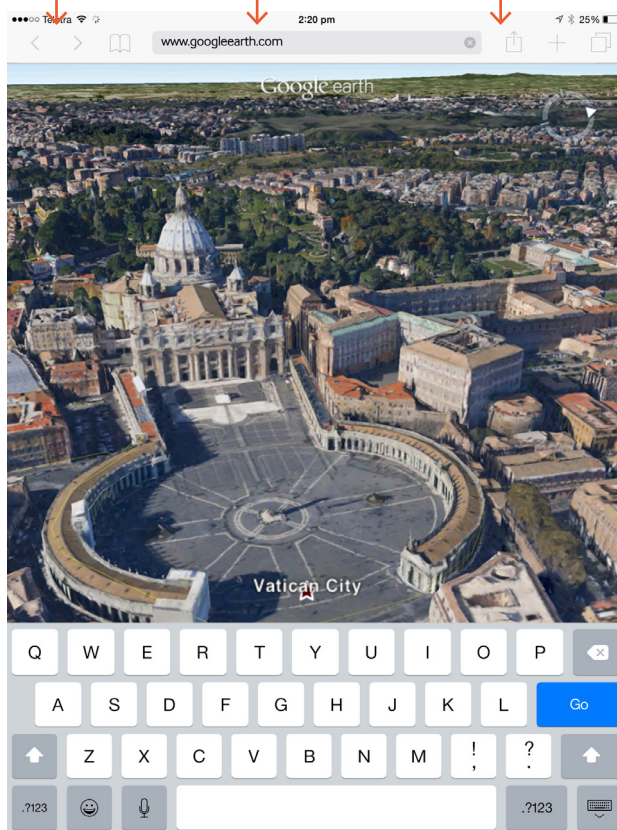
- Gõ một lần vào một đường dẫn để dò theo nó
- Gõ và giữ nguyên, sau đó di chuyển ngón tay của quý vị lên, xuống để di chuyển trang lên, xuống
- Gõ vào X ở nút (tab) ở phía trên để xóa một tab.
- Gõ vào mũi tên trái và phải ở đầu màn hình để di chuyển **Back (Lui)** và **Forward (Tới)**, giống như với trình duyệt trên máy vi tính của quý vị.

Khi duyệt mạng Internet xong, quý vị chỉ cần bấm vào nút **Home (Trang Chính)** để quay trở lại trang chính.

Sử dụng mũi tên để đi Tới và Lui

Đánh máy địa chỉ hoặc từ ngữ để tìm kiếm vào thanh Địa chỉ

Gõ vào X để xóa một trang mạng

Bàn phím chỉ hiển thị mẫu tự và một ít dấu chấm câu. Bấm nút .123 để chuyển bàn phím sang chế độ con số. Bấm vào nút ABC để chuyển trở lại về chế độ mẫu tự.

TRANG MẠNG HỮU ÍCH

Trang chính Android

www.android.com
(Nếu cần được giúp đỡ về máy tính bảng loại Android, tốt nhất quý vị nên vào trang của nhà sản xuất thiết bị này.)

Trợ giúp Apple iPad

www.apple.com/support/ipad/

Trang máy tính bảng của Telstra
www.telstra.com.au/bigpond-internet/mobile-tablets/

CỘNG VÀO THÊM PHẦN MỀM ỨNG DỤNG (APP) VÀ PHIM/NHẠC TỪ CÁC CỬA HÀNG TRÊN MẠNG INTERNET

Máy tính bảng thường được cài đặt sẵn một số phần mềm ứng dụng. Phần mềm ứng dụng (app) là những chương trình điện tử nhỏ, tăng thêm chức năng chẳng hạn như lịch, đồng hồ hoặc trình duyệt mạng Internet.

Muốn khởi động một phần mềm ứng dụng (app), quý vị chỉ cần gõ vào biểu tượng biểu diễn phần mềm ứng dụng đó.

Quý vị có thể tải về máy phần mềm ứng dụng (app) mới từ cửa hàng trên mạng Internet và cài đặt chúng trên máy tính bảng của quý vị. Quý vị có thể tải về máy một số phần mềm ứng dụng (app) này miễn phí; nhưng quý vị phải trả tiền cho những phần mềm ứng dụng khác.

Quý vị cũng có thể tải phim, nhạc và chương trình TV vào thẳng máy tính bảng của quý vị từ các cửa hàng phim/nhạc trên mạng Internet.

Tải phần mềm ứng dụng mới

Trên máy tính bảng Apple iPad

1. Muốn tải phần mềm ứng dụng mới, bấm vào dấu hiệu **Apple App Store**.
2. Muốn tải nhạc hay phim ảnh, bấm vào dấu hiệu **iTunes**. iTunes có cả máy nghe nhạc/chiếu phim (media player) lẫn cửa hàng phim/nhạc (iTunes Store).

Cửa hàng Apple App

iTunes của Apple

Google Play

Tìm và tải về máy tính bảng của quý vị các phần mềm ứng dụng và phim/nhạc từ cửa hàng Android và Apple

3. Quý vị có thể tìm kiếm phần mềm ứng dụng hoặc nhạc/phim bằng cách đánh máy những gì quý vị đang muốn tìm vào thanh **Search (Tìm kiếm)**. Quý vị cũng có thể xem danh mục, hoặc xem những được nhiều người chọn nhất (top picks) và những thứ được nhiều người tải về máy (popular download).
4. Gõ vào tên của phần mềm ứng dụng để xem trọn phần mô tả của nó.
5. Khi tìm được phần mềm ứng dụng hoặc phim/nhạc quý vị thích, gõ vào lựa chọn để tải về máy.

Trên (hầu hết) máy tính bảng Android:

1. Gõ vào **Google Play**. Google Play là cửa hàng trên mạng Internet cho cả phim/nhạc lẫn phần mềm ứng dụng.
2. Ở phía trên bên phải, gõ vào loại quý vị đang tìm: Apps (Phần mềm ứng dụng), Books (Sách), Movies (Phim).
3. Hoặc quý vị bấm vào dấu hiệu kính lúp ở đầu màn hình. Động tác này sẽ khiến cho ô **Search (Tìm kiếm)** hiện ra. Sau đó, quý vị chỉ cần đánh máy những gì quý vị đang tìm kiếm vào ô này.
4. Nếu tìm được phần mềm ứng dụng quý vị muốn, khi gõ vào tên của nó, phần mô tả sẽ hiện ra. Khi gõ vào **Install (Cài đặt)**, động tác này sẽ tải nó về máy tính bảng và một biểu tượng mới sẽ xuất hiện trên màn hình Home (Trang Chính) của quý vị.
5. Bấm nút **Back (Lui)** (mũi tên chỉ phía trái) ở đáy màn hình để quay trở lại trang trước.

Chương trình 'Người Cao niên Thao Công nghệ' là sáng kiến quan trọng của Chiến lược Đối phó với Tình trạng Lão hóa NSW (NSW Ageing Strategy) và Telstra. Muốn biết thêm thông tin: http://www.adhc.nsw.gov.au/about_us/strategies/nsw_ageing_strategy và <http://www.telstra.com.au/telstra-seniors/>

BÀI MIỄN TRÁCH NHIỆM

Thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo tuyệt đối chỉ dành cho mục đích giáo dục và phổ biến thông tin mà thôi. Ấn phẩm này cùng bất kỳ tài liệu nào kèm theo đều không thể bị quy là quảng bá, xác nhận hoặc tán thành bất kỳ sản phẩm hoặc dịch vụ nào được đề cập, thể hiện hoặc trình bày trong ấn phẩm và bất kỳ tài liệu nào kèm theo. Ấn phẩm này cùng bất kỳ tài liệu nào kèm theo chỉ nhằm mục đích để sử dụng như tài liệu tham khảo ban đầu mà thôi. Mục đích của chúng không phải là thông tin hướng dẫn toàn diện hay để áp dụng cho mọi tình huống.

Mọi cố gắng hợp lý đã được thực hiện để bảo đảm thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo đều chính xác vào thời điểm phát hành. Tuy nhiên, các tác giả, nhà sản xuất và người trình bày ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo (những người có liên quan)* không phát biểu hoặc bảo đảm về tính chính xác, độ tin cậy, tính đầy đủ hoặc cập nhật của các thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo.

Các thông tin và lời khuyên nào được trình bày trong tài liệu này và bất kỳ tài liệu nào đi kèm chỉ được cung cấp trên cơ sở là người đọc sẽ chịu trách nhiệm về việc đánh giá riêng của họ đối với các vấn đề được thảo luận trong tài liệu này và được khuyến khích phải kiểm chứng tất cả những điều được trình bày, công bố và thông tin có liên quan.

* Người có liên quan:

- loại trừ đến mức tối đa pháp luật cho phép tất cả lời bảo đảm cụ thể hay ngụ ý nào dưới bất cứ hình thức nào liên quan đến bất kỳ thông tin nào trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo;
- không có nghĩa vụ phải cập nhật các thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo hoặc sửa bất kỳ chi tiết thiếu chính xác nào trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo có thể trở nên rõ ràng sau một thời gian; và
- có quyền, toàn quyền quyết định, xóa, sửa lại hoặc đổi chỗ ấn phẩm (và bất kỳ tài liệu nào kèm theo) và bất kỳ nội dung nào trong đó (kể cả các điều khoản và điều kiện của phần bài miễn trách nhiệm này) bất cứ lúc nào mà không cần thông báo.

* Người có liên quan bao gồm bất kỳ cá nhân, công ty, hợp doanh hay cơ quan công quyền tham gia việc soạn thảo ấn phẩm này và các viên chức, nhân viên và đại diện của họ.

THÔNG BÁO VỀ THƯƠNG HIỆU

Tất cả các tên sản phẩm hoặc các trang mạng được đề cập trong tập hướng dẫn này có thể là các thương hiệu hoặc các thương hiệu cấu chứng của các bên thứ ba tại Úc và/hoặc các nước khác. Apple, Mac và MAC OS là các thương hiệu của Apple Inc., được đăng ký tại Hoa Kỳ và các nước khác. HDMI là thương hiệu cấu chứng hoặc thương hiệu của HDMI Licensing LLC tại Hoa Kỳ và Úc. Microsoft và Windows là thương hiệu cấu chứng hoặc thương hiệu của Microsoft Corporation tại Hoa Kỳ và Úc. Không có chi tiết để cập đến thương hiệu của bên thứ ba nào trong tài liệu này phản ánh tính chất có liên quan hoặc liên kết với, hoặc tạo thành sự ủng hộ các tài liệu này đối với các bên thứ ba.

THÔNG BÁO VỀ QUYỀN SỞ HỮU TRÍ TUỆ VÀ BÀI MIỄN TRÁCH NHIỆM

Giữ Bản quyền© Công ty TNHH Telstra (ABN 33 051 775 556) và Văn phòng Đối phó với Tình trạng Lão hóa New South Wales (New South Wales Office of Ageing). Bảo lưu tất cả các quyền. Tài liệu này được bảo vệ bản quyền theo luật pháp của Úc, và thông qua các hiệp ước quốc tế, các quốc gia khác. Không một phần nào của tài liệu này có thể được phát hành, phổ biến, sao chép, sao chụp, lưu trữ hoặc truyền đi dưới mọi hình thức hoặc bằng bất kỳ phương tiện nào dù là điện tử, cơ khí, thu âm hoặc cách khác ngoại trừ cho thông tin, công trình nghiên cứu hoặc điều nghiên của riêng quý vị.